

GRIFFIE

Bijeenkomst Audit Committee 21 juni 2023 (B&W-kamer stadhuis)

Aanwezig: Leendert van der Laan (Partij voor het Noorden, voorzitter), Jeffry van Hoorn (GroenLinks), Hans Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen), Joren van Veen (PvdA), Dennis Ram (PVV, vanaf 10 uur), Sten Wennink (ChristenUnie), Sytse Jan Dul (PWC, bij agendapunten 1 en 2), Jurjen Eikenaar (PWC, bij agendapunten 1 en 2), Mirjam Wijnja (wethouder, bij agendapunten 3 t/m 9). Peter Ritzema (concerncontroller, bij agendapunt 3 t/m 9), Peter Kommerij (secretaris).

Afwezig (m.k.): Elisabeth Akkerman (VVD, voorzitter).

1. Opening en mededelingen

Leendert opent de vergadering als voorzitter, bij afwezigheid van Elisabeth. Het verslag van 10 mei wordt vastgesteld.

2. Nieuws van de accountant

- Rapportage van de accountant bij de jaarrekening 2022: Sytse Jan en Jurjen geven een korte toelichting. De accountant geeft een goedkeurende verklaring af. Er is een groot positief resultaat van 82 miljoen euro. De indruk van de accountant is dat de scherpte er op dat vlak wel is bij de organisatie, maar dat het lastig te beïnvloeden is: het rijk komt bijv. op het laatste moment nog met uitkeringen, daar kun je haast niet op anticiperen. Ook andere steden hebben hiermee te maken en wat ze daar wel proberen is om de ontwikkelingen ten aanzien van rente, investeringen en indexeringen sneller op te pakken en door te rekenen. Leendert vraagt naar de afloop van de energietoeslag voor studenten, in de AC-vergadering van mei was dit nog spannend. Jurjen geeft aan dat er op basis van het aantal studenten dat al een claim had ingediend een inschatting is gemaakt van de kosten, en daar is een voorziening voor opgenomen in de rekening.

Sytse Jan: we hebben kritisch naar de grexen gekeken, ook bij de BV's als Suikerterrein en Stadshavens die iets meer op afstand staan. De waardering van risico's en ontwikkelingen in de toekomst is altijd spannend, maar er zijn geen directe risico's op dit moment. De controle op BV's wordt steeds belangrijker. De gemeente heeft nu met die BV's elk kwartaal overleg, belangrijk om bij wijzigingen snel te kunnen inspringen. Jurjen: bij de Europese aanbestedingen hebben we enkele fouten ter hoogte van 1,3 miljoen euro geconstateerd en gezien het grote inkoopvolume is dat vrij weinig, over het algemeen veel beter dan andere grote gemeenten. De organisatie zet erop in om aanbestedingsdossiers eerder afgerond te

krijgen. Het is nu wel zaak om bij de opvang van Oekraïners eerder te beginnen met aanbestedingen nu er dit jaar geen sprake meer is van een uitzonderingspositie. Hans vraagt of de gemeente op dit moment te maken heeft met claims als gevolg van een onrechtmatig verloop van aanbestedingen. Sytse Jan zegt dat dat nu niet aan de orde is, anders zou er een voorziening in rekening voor zijn opgenomen. Als gevolg van gewijzigde BBV-regels is het viaduct en een deel van de toegangsweg bij Westpoort in één keer afgeschreven, dit was de enige mogelijke oplossing.

Sytse Jan: het jaarverslag is nog steeds erg lang met flinke lappen tekst, durf nu als gemeente en als raad minder info op te nemen. De raad moet zich afvragen of dit nou de vorm moet zijn van je jaarverslag die uitnodigt tot lezen. Het nieuwe 'Jaarverslag in het kort' is wel een goede ontwikkeling. Bij het onderwerp cyberveiligheid zijn een aantal aandachtspunten, maar die zijn intern goed belegd, zoals het uit faseren van oude systemen en de toegang tot systemen. Dat komt hoger op de agenda, zien we, en dat moet ook want de gemeente blijft hier kwetsbaar op. Lastig daarbij is de afhankelijkheid van Fujitsu, je moet hen wel zien mee te krijgen. Ten aanzien van de verbonden partijen zijn goede stappen gezet, een nieuwe kadernota komt naar de raad toe. Leendert vraagt welke rentelast er staat tegenover de gemeentelijke schulden van 1,5 miljard? Jurjen geeft aan dat het op dit moment om 29 miljoen euro per jaar gaat. De mix van leningen is daarbij heel belangrijk, sommige leningen zijn duurder, andere goedkoper. Dat hangt af van het moment van afsluiten en de rentestand op dat moment en of het om langlopende of kortlopende leningen gaat. Bespreking rapportage wordt hiermee afgesloten.

- Presentatie rapportage aan de raad en afronding workshop: dit is op 28 juni van 10 tot 12 uur. Afsproken wordt dat eerst de workshop wordt afgerond en dat dan de rapportage aan de orde komt.
- Sytse Jan is nu met dit controlejaar erbij zeven jaar director van PWC bij de gemeente Groningen. Dat zou een wissel betekenen, maar binnen PWC is intern afgesproken dat hij nog twee jaar bij Groningen blijft. In het tweede jaar doet hij dit samen met Martine Koedijk, die daarna het stokje overneemt.

3. Terugkijken op werkbezoek aan afdeling financiën op 31 mei

Mirjam en Peter Ritzema schuiven aan. Er wordt positief teruggekeken op het werkbezoek, zowel door de raadsleden als door de ambtenaren. Wellicht goed om hier volgend jaar een vervolg op te geven.

4. Gevolgen rentestijging voor gemeente Groningen

Leendert vraagt hoe de gemeente denkt om te gaan met de recente rentestijging bij de huidige schuld van 1,5 miljard euro en rentelasten van 29 miljoen euro. Mirjam geeft aan dat de gemeente er bovenop zit en hier verstandig mee om wil gaan, maar ook weer niet te conservatief. Peter geeft aan dat de spreiding in de tijd belangrijk is voor de risicobeheersing. Een landelijk cijfer voor de maximale renterisiconorm is 20% , Groningen zit op 12 tot 13%. Belangrijk uitgangspunt is het hanteren van een rentepercentage voor het hele concern, deze is in een paar jaar tijd gestegen van 0,75 naar 3% in 2024. Op dit moment is er iets meer kasgeld voorhanden, daar naken we nu gebruik van. Aan het eind van het jaar verwachten we dat de rente weer wat lager zal zijn. Nieuwe leningen zijn inderdaad duurder, dat betekent meer kosten. Maar we doen het maximale om risico's te spreiden, we kunnen niet meer doen dan we nu doen. Als de raad besluit tot de bouw van de Nieuwe Poort, dan

betekent dat dat er paar honderd miljoen euro moet worden aangetrokken. Maar er komen meer investeringen aan. Voor de wat langere termijn denken we erover na om hier iets anders mee om te gaan, met een lange-termijn investeringsagenda en bijbehorende financieringsstrategie. Afgesproken wordt dat het audit committee via de agendacommissie een beeldvormende sessie hiervoor aanvraagt voor in het najaar.

5. Keuze voor rapporteringstolerantie bij rechtmatigheidscontrole.

Het audit committee geeft aan zich te kunnen vinden in een rapporteringstolerantie van 3% voor het controlejaar 2023 bij de rechtmatigheidscontrole. Gezien de strengere regelgeving en het feit dat dit het eerste jaar is dat de gemeente zelf deze controle uitvoert is dit volgens het AC passend. Volgend jaar kan altijd gekeken worden of de tolerantie scherper moet worden gesteld. In het raadsvoorstel over de financiële verordening zal dit percentage worden voorgelegd aan de raad.

6. Nieuwe verbonden partijen in relatie tot aangekondigd rekenkameronderzoek naar dit onderwerp

Hans brengt naar voren dat er een rekenkamerrapport over verbonden partijen begin volgend jaar wordt gepresenteerd, terwijl ondertussen wordt nagedacht over nieuwe verbonden partijen zoals de exploitatiemaatschappij duurzame energie. Hij wil graag dat de onderzoeken van de Rekenkamer niet tekort worden gedaan. Hoe kan er rekening worden gehouden met de nog uit te brengen aanbevelingen van dat rapport bij nieuwe verbonden partijen waar nu al afspraken over worden gemaakt? Joren merkt op dat het accountantsrapport ook iets zegt over verbonden partijen en hij heeft niet de indruk dat het slecht loopt. Peter Ritzema zegt dat het niet zo is dat er niets ligt: er komt een nieuwe Kadernota aan, de rekening bevat een uitgebreide paragraaf over verbonden partijen, de raad gaat bijv. bij Meerstad elk jaar op bezoek. Maar hij begrijpt het signaal, de volgorde is misschien niet fijn. Het onderzoek komt nog en kan ook heel positief zijn over verbonden partijen. Het is zaak de politieke discussie daarover af te wachten.

7. Raadsvoorstel kredietaanvraag herontwikkeling locatie St. Jansstraat (Vrijdag) met ingewikkelde financiële paragraaf

AC constateert dat dit voorstel een erg ingewikkelde financiële paragraaf bevat. Peter Ritzema vraagt hoe de organisatie dit voorstel leesbaarder kan maken. Jeffry stelt prijs op het opnemen van een tabel waarin de verschillende cijfers worden opgenomen. Ook realiseert hij zich dat besluitvorming hierover in de vorige collegeperiode dit voorstel er niet eenvoudiger op maakt. Overigens heeft hij contact opgenomen met de beleidsambtenaar over dit stuk en die verwees ook door naar de financiële ambtenaar voor uitleg over de financiële paragraaf. Dat zegt ook wel wat. Joren zegt dat het hier gaat om een investering en exploitatie ineen, dat had duidelijker uitgelegd kunnen worden. Peter Ritzema constateert dat bij dit voorstel er in het verleden allerlei besluiten zijn genomen die hier invloed op hebben en vraagt of dit vaker voorkomt of dat dit een incident is. Volgens Joren komt dit bij investeringsbesluiten wel vaker voor. Mirjam zegt dat het in het recente verleden gebruikelijk was om voorbeslagen te leggen bij komende uitgaven. Maar dat werkt een integrale afweging van de beschikbare middelen tegen en daarom wil het college dit aanpakken. Dit voorstel heeft nog de naweën van de vorige collegeperiode. Ze voorziet dat door de keus van integraal afwegen de voorstellen de komende tijd minder complex worden. Dit jaar is nog een overgangsjaar naar een meer integrale afweging. Voorbeslagen zullen daarna dusdanig uitzonderlijk zijn dat het overzichtelijk blijft.

8. Memo met vier voorstellen tot wijziging van de indicatoren in de begroting 2024

Audit committee kan zich hier goed in vinden. Op een later moment zullen de indicatoren in groter verband nog eens tegen het licht worden gehouden. Een aanpak per deelprogramma leent zich hier wellicht het beste voor.

9. Rondvraag

Geen. De voorzitter sluit de vergadering.

Volgende reguliere AC is op woensdag 13 september 2023 om 9.00 uur.